

Pollágh Péter
Polipvilág

Reggel a mosdótükörnél már csak legyintek:
ma rosszabbat küldtek, kérem a következőt.
Nem vagyok jól magamtól. Nincs jó:
elhullik minden szent, minden apró.
Pincérnép, polipvilág, degeneráció.

A gravitációt mennyit átkoztam,
és mennyit áthoztam abból, ami ott van
a pepita bolygón, mit neked puhítottam,
kék szemes dédfiam, s most tessék: elrúgom
magam. Bolygó az, aminek pokolja van.

A bolygók nagy frászek. Dorombolnak.
Dobognak. Őlbe veszem, babusgatom
őket, mint a tablettáim, olyan őszek.
Gombok, gombócok, csak nagyobbra
nőttek: észre se vettem, felhizlaltam
őket. Kérlek, valóság, engedj el, minden-
napi koporsómban én így fohászokodom.

Csupa olyat csinálok már, amit nem szabad,
csip-csup dolgokat; például felöltözök a lefekvéshez:
kávégombok a tejruhán. Összeér a két drága szín.
Fekete és fehér, mint a lánykori medvéim.
Csonttalan volt és puha, végigment a pompeji főutcán,
de nem hitték el. Az emberek olyan ostobák.
Csak azt látják, amire idomítják őket.
Ki kéne szedni a szemükből a szürke
lencséket, de ez már nem dolgom nekem.

Nem vagyok jól a sok fúziótól,
összevissza lyuggattak, szúrtak:
ezek csak zsákutcák, nem folyik be fény.
Nem hajolgattam hatalmaknak,
inkább folyjon ki belőlem a világ,
mint hogy kiszolgáljam a polipot.

Sebestyén Ádám
Persephoné búcsúzik

Föld alatti kutyák kórusa csahol
a város alá gyűrt féregjáratok,
a domesztikált alvilág éjjeli
sintértélepein.

Fonnyadt hold lengedez az utcák fölött,
fénye láthatatlan nyálként csepereg,
házak közt folydogál. Mindenkit kínoz
az új évszakváltás.

Az istennő lánya egyedül bolyong
a föld alatti és az ég fölötti
közé szorított, kitérítetlen
útvesztőrendszerben.

Idegen rajta a ruha, idegen
a teste. Kezében hervadt virágcsokor.
Megnyúzott lámpaoszlopok kísérik
a gondolatait.

*Ti vagytok a homály homályossága.
Halandó leheletetekbe burkolózik
a metróalagútba épített város.
Nappal majd' minden lépcsőre
jut egy kéregető. Közös mocskainkat
oldja és köti széllel és jéggel az éjszaka.*

Zavartan áll az aluljáró előtt.
Mindenképp így kellett megtörténnie?
A Föld tovább kering és forog, vissza-
fordíthatatlanul.

Emlékek szaggatják elméjét: tegnap
túl sokat ivott. Még hallja a zúgó
táncot, arcokat is lát, meg erdei
tisztások zöldjeit.

Érzi, hányni fog, de majd csak odalent.
Belehány majd mindent a Styxbe: ételt,
italt, emléket, ifjúságot, tavaszt,
Démétér, Lyaios forró nyarait.
Kifosztott sírkamra lesz a testéből,
szellemtelen, néma metróalagút.
Üres. Királynői.

Székelyhídi Zsolt

Űr-Zéland

Az űrutazásban egy ideje tevékenyen is részt veszek. Megmutatkozom az égen, magasról, egy szemcse vagyok nappal, fénypötty este, éjjel, ha igen messze jutok, nem is látszom. Irigykedtek felfelé.

Láttok repülni, tudom, vágytok ide, fel, hozzám. Helyettem itt lenni az önzőbbje, velem a maradék.

Hallgassatok Philip Glasst! Az repít. Egy régi cd-lejátszón, fejhallgatóval nekem is az megy, ha az űrben ülök. Fenn a magasban operaélmény, kifulladásos ária. Ott lenni, a mindenit, állítja el a lélegzeted! Szorítja a mellkast, szűkíti az ereket, a szerelem szokatlan módja, sorolhatnám! Philip.

Az űrutazást helyváltoztatásra használom. Nem veszíték időt a látványra. Furcsa, ugye? Az ember fellövi magát, kitérül a világ, a mit sem sejtő turista ilyenkor belegázol a végtelenbe. Nem úgy én. Az üzemanyag, az illesztések szavatossági ideje, a Philip Glass-lemezek ötnél nem több meghallgatása, soktényezős dolog ez. Nem érti, aki lent bámul, magából indulva képzeleg, az irracionális vágytól vak, a fénypontot csillagnak, a szemcsét kisbolygónak nagyítja fel, ej, nem ért meg soha.

A látvány, igen, az van ott. Az elején ösztönöz, aztán nehezít, és végül meggondolatlanságokra sarkall. Mint a szerelem operazenével. Mit gondolsz, miért építettem űrhajót vécedeszakából, tákoltam hőálló palástot tűzoltóruhákból, szegeltém űrszeggel, szorítottam űrszíjjal össze, behordtam a kormányt és a műszerfalat cd-játszóval, széket négy pontos biztonsági övvel? Mit gondolsz? A látvány miatt, a majdani le- és körülnézések, a magasból látás miatt, mondod. Dehogly!

Pár perc, és ott lenni nálad, ahol épp vagy. Fellövöm magam, húzom balra vagy jobbra a kormánykarikát, vissza a Föld, landolás pár négyzetkilométernyire elható robbanás kíséretében. Közvetlen hőhatás tíz-húsz méterre szűkítve. Pár fa, egy postás bringája (ő maga épségben elrohan), kopaszkutya, egy arborétumbokor... Kijössz a kocsiddal, felveszed az előre vásárolt védőszemüveget. Elmosolyodsz rajtam, amikor látsz kikászálódni az izzó hajótestből. Szeretsz, mondod. Hogy tudom.

Nagyon hideg van kint az űrben. 2,7 °K. Az igen. Nem is megyek sose kívülre. A melegítőm nem alkalmas. A símaszk gagyi ehhez, bukósisak, persze, az ok, de nem elég. Nem megyek ki megfagyni itthon se.

Jó lenne, ha velem jönnél, elkísérnél egyszer. Berakok még egy széket övvel. Fülhallgató-elosztót, együtt glassoznánk.

Te a látvány miatt jönnél. Meg persze, miattam. Hová legyen a fuvar, kérdezem, vennél valami egzotikus kacatot, mondod, egy vudubábut, kérdezem hülyén, be-kötöd magad, adsz egy csókot, én megharapom az alsó ajkad, indulhatunk.

Egy ideig nem hallani Philip Glasst a hajtóműzajtól, a hangszigetelés olyan, amilyen. Aztán lassítok, kanyarodok, a Föld kékül, az úr tágul, a hőmérséklet hűl, a zene felszól, kimutatok az ablakon. Először mindenki odavan érte, kezdem, de látom az arcodon a földönkívüli boldogságot, hát hagylak kicsit, barátkozz.

Bazd meg, ez kurvajó, suttogod, elfog a sírhatnék, mert eszembe juttatja az én első kanyaromat. Nem lesz könnyes a szempillám, gombokat kezdek nyomni, elvégre az űrhajót irányítom. Forgat jobbra, Új-Zéland, jut eszembe, kurvajó, fogod mondani arra is szerintem. Attól még romantikus lesz. Nevetek.

A légkörbe lépve irtózatot adunk ki, Philip hegedülhet, nem halljuk, jönnek a felhők, a levegő, minden. Aztán az óceán. Látszik már, mutatok a sötétkék pöttyre a vízben. Mire észreveszed, zöld is vegyül a képbe, fejre állított csizma, mondom, mint az olaszok. A szigetet kiírja a képernyő, de nem figyelem, próbálok ugyanis ott leszállni, ahol kevesebb kárt okozok az őshonos fajokban.

A robbanás miatt összecsendül a zéland-tömeg. Néznek, hogy boldogan szállunk ki, kurvajó!, mondd mellettem, nem értik, gondolom én, és ezt a kijelentést több szempontból is helyénvalónak érzem.

Ezekért a percekért... kezdeném, de a szájsók elsöprő erejű. Pár napig biztosan maradunk, és sajog a felső ajkam is. A sós víz segíteni fog.

Sirokai Mátyás

A káprázatbeliekhez írott levelek

[9]

Tudjuk, hogy az emberlakta univerzum szentségei a minél hosszabb életidőt biztosító gének. Tudjuk, hogy létezik a géntérkép, amely túlmutat a halandók lakta vidékeken. Tudjuk, hogy olyan vidékek természetrajza bomlik ki belőle, melyeknek vibráló szépségéhez képest a virtuális éden számsorokból épült, holt város. Ti, akikre nincsen előrejelzés, mert egyetlenek vagytok akkor is, ha egyszerre torpantok meg, meghallva a másik várost, a kétmillió lélek bonyolultságú hangszert. Ti, akik meghalljátok, és mégis elindultok egy szoba felé, melynek ajtaja tűz, asztala pedig annak melegénél hozzátok törleszkedő állat. Ti, akik az állat mellől feltekintve az üvegszklák homloka felé fordítjátok homlokotokat, és érzitek a szklák hűvösét. Ti, akik egyetlenek vagytok akkor is, ha erre a hűvösre ugyanabban a tóban, ugyanabban a nőben, ugyanabban a férfiban ismertek rá. Ti, akik megmártóztok abban a tóban. Ti, akik engedtek a törvénynek, és tökéletessé lesztek. Ti, akik az örökkévalóságban minden jelenségnek külön jelet adtok. Ti, akik felismeritek, hogy minden jelenség önmaga jele. Nektek ajánljuk követelőző síkságainkat.

Tinkó Máté
Zone libre

Árnyékre mozdultál. S árnyékkal
azonosított késztetésed.
A monumentális, még osztatlan
teret a körútról, aztán ablakban
féloldalt nézted: hagytad szét-
zuhanni. Falfirkákból növesztett
sziréna hangja, tollak sercegése.
És szerelmes voltál a lányba, mindig
csak abba az egybe, naponta
aki a lakásba is feljött, valamilyen
francia filmért, hogy ketten.
Valamilyen francia filmért,
hogy ketten, hozzá bort,
jóféle, fűszeres sajtot, egész
történeteket apákról és nagy-
apákról, egy herendi porcelán-
tálban *ezt a mindet elhozta*.
Ilyen törékeny estékről például
Szajna-partra omló Párizs, a *bulvár*,
az éjszakai fények. Bőr, felszínén
elcsúszó, végzetes érintések,
a tankoktól átmenetileg
szabadnak képzelt övezetben.

Tomaji Attila
Plein air

1.

Ismeretlen az óra, a végső –
Ennél nagyobb könyörületesség aligha létezik,
mert a pokol ott kezdődik,
mikor vizsgálat után az orvos
szemüvegét törölgetve kinéz az ablakon,
és halkán kimondja.
Mert a pokol akkor kezdődik,
mikor behatárolják a koordinátákat,
és a valóság pillanatok alatt utoléri a nyelvet –

2.

Ha egyszer valaki elkövette azt a hibát,
hogy nem Velencében született,
igyekszik jóvátenni bűnét:
Propertius elégiáit olvassa,
esetleg Montale verseit,
írásztalán majolikás kancsóban sötét vörösbor,
amit a nap folyamán többször újratölt,
közben Olga Rudge-ra gondol,
és a lányra, akit Ezra Poundnak szült,
de ez csak a bor miatt van, a sok bor miatt,
mert miért érdekelné egyébként ez a gyereksors jobban,
mint Beethoven lányáé, akit *Minonának* hívtak,
és úgy volt neve, hogy nem lett neve –

3.

Ó, Velence, tükrök városa!
Szemben a szokásokkal, váltni érkezett ide,
megszerezni, mi soha nem lesz az övé.
Ül egy bárban, szorosra gombolt zakó,
gyúrt vászoning, pohár a kézben.
Visszeres márvány a lába alatt.
Ammónia és tengerjárók nehéz szagát
hozza a víz s a szél, ami itt ugyanaz.
Nők, ásítózó bárpultos, s árnyék
a kézfejen, poháralátétén, a bor színén.
Fagyos hínár szaga mindenütt.
Kés vize a tenger viaszosvásznán.
A gerinchúr megbízhatatlan emlékei.
Megy tovább, nehogy megérkezzen.

Csak révbe ne, jaj, oda ne!
Siess!
Mielőtt a tükör elnyelné szivárgó emlékeid,
köpj a vízbe!
Ó, Velence, álmok városa.

4.
Hajnali három óra lehet,
nagycsütörtöki, szűk Könyök uccai
három óra.
Volt idő, hogy ekkor támadtak az indiánok,
mert ilyenkor alszanak legmélyebben az emberek.
Persze ha ezt az emberek is tudták,
akik szintén indiánok voltak,
mégsem aludhattak olyan mélyen.
Valószínűleg senki nem aludt rendesen.
Legszívesebben füttyentenék kutyámnak,
lovamnak, s indulnék az erdőbe,
derengő sziréncsúcsok felé,
hogy még időben odaérjek
az ég parazsa alá.
Néznék a folyón túlra,
a tél végi fák alól,
s homlokom mutatnám
a keretben tomboló víznek,
a közelgő borvörös ragyogásnak.
De se kutyám, se lovam,
pedig most alszanak legmélyebben az emberek.

5.
Nem az emberek,
a tükrök ismerik igazán a pusztulást,
a lassúságot, mi elviselhetővé teszi az időt,
s ahogy medúza, mit kidobsz a vízből,
formátlanná válik,
úgy az igazság is, kiemelkedve a csendből,
egy másik pólussá omlik össze.
Miért nem maradhat minden a saját életében,
és lenne nyelvnélküliség, csönd
az idő hatalmas vásznán?

6.
Hangyaboly veti rá magát
egy elsuhanó madár árnyára:
éhesek –

7.

Itt nem a nap fiai élnek.
A felhők asszonyait is tovább sodorta a szél.
Csak a holtak szeme kísér.
Asztalomhoz ülnek, megtörik kenyerem,
s felisszák az abroszra hullt borcseppeket –
Ne gondold, hogy magányos lennék.
Gyakran hajlok forrás fölé,
hová inni állatok járnak,
víz fölé,
amiben ott táncol a fák hatalmas lombja.
Minden megvan.
Csak a lágy eső hangja, a szél érintése
s a holtak édeskés illata,
bizalmas közelsége bántó kissé.

8.

Ma este eltört a szám.
Szemem teherbe ejtette az estébe zuhant kertet,
virágneveket adtam köveknek,
ágak derengtek a sötétség szitakötőszárnyán,
és siető madarak szálltak, mint szirmok.
A fán egy otffejtett meggyszempár:
bordó ütés az ég alján.
Hangyányi levelek hajtják le fejüket
a hullámozó lépcsőre,
ami a várandós kert végébe visz.
Onnan már csak az erdő, a lassan
lélegző, langyos sziklák.
Akkor láttam meg őt,
egy ismeretlen állatot.
Akkor tört el a szám,
és nem tudtam szólni többé soha, soha.

Varga Meilinda
Decemberi mámor

Részeg hópelyhek hullnak,
remeg a lábuk,
szürke homály a szemük,
vörös cserepekre
koppan a lélegzetük,
liszttestük fekete
földkockákba simul.

Forró tenyeremben pihensz,
ibolyakék íriszed
szivárványt varr az
esti viharra.

álarc

minden, ami a tökéletesség
érzetét adja
pillanatnyi
nem lehet abban
ami szárnyakra hasonlít
az álmok cserélhető
ruhák
a férfiak folyton más gyolcsra várnak
s ebben nincs már semmi meglepő
illatos ing vagyok
illúziók ruhatárjában
jó vastag a szövet hogy
a meztelenségig megund
az utat
ne légy kíváncsi
a bőr illatára
nem lehetek többé sebezhető
túl vékony a szívszobán a fal
a repedések völgyein
széles folyó, keserű vér
szivárog.

Vaszilij Bogdanov

Az elmúló helyek árnyai

Tegnap taxival mentünk a fontainebleau-i erdőbe. Május volt, izzott a lég, a napsugarak lebegtek a fák között. Ide-oda kóvályogtunk, elég nehezen találtuk meg azt a zsebkendőnyi tisztást és azt a hatalmas fát, amely alatt három éve, első párizsi szabad napunkon önfeledten szeretkeztünk. Az esők elmosták azóta testünk lenyomatát, az évek eltüntették a nyomokat, de amint türelmetlenül, sietve vetkőztetni kezdtük egymást és meztelenül szorítottalak magamhoz, mégiscsak látni véltem azt a helyet, szinte vibrált, csalogatott. Amikor ledőltem és nyögve, sóhajtozva simogattam lúdbőröző combodat, úgy forgolódtam, hogy pontosan oda kerüljek, hogy mai testem három évvel ezelőtti testem lenyomatát takarja, mintegy megsokszorozva. Fölöttem inogtál, mint egy virág, tétova tekinteted fennakadt a levegőben, s amint követtem, egy harkályt vettem észre ámultan, fölöttünk a fán. Szorgalmasan kopácsolt, morzézott szakadatlan, mintha üzeni akart volna a bujkáló rovaroknak. Aztán egy tarka pillangó gabalyodott hajadba, óvatosan szabadítottam ki, de te már nem figyeltél semmire, a szemed is lehunyta, arcodon rángások futottak végig, reszkettél, vacogtál, s én testünk rángatózó ritmusát a harkály morzézásához igazítva, rajzolgatni kezdtem végeérhetetlen, leporellószerűen egymásból nyíló palimpszesztjeimet, és láttam alattunk és felettünk három esztendővel ezelőtti testünk egymásba fonódó, sugárzó auráját. Csodálatos volt, de sajnos hamar vége lett, mivel kirándulók kiáltozásai verték fel az erdő csendjét. Gyerekek sikongattak. Egy nő kiabált. Felugattak a kutyák. S csak annyi időnk maradt, hogy szétválva, belebújjunk ruháinkba, mert máris ott kavarogtak a tisztáson, kíváncsian néztek felénk. Az egyik pufók kisfiú lepkehálót szorongatva vágatott el mellettünk, nyomában lobogó hajú lányok szaladtak sikongatva, s egy pettyes dalmát eb oda is jött hozzánk, óvatosan szaglászni kezdett, majd továbbfutott. És mi ott maradtunk, az elmúló helyek árnyait idézve, a hatalmas fa árnyékában és hallgattunk.

Vincze Erika

A hajnali metrót várva

Éjjeli járat nincs már, kék ponyvában a metró.
Kocsmából szédelő részeg körvonalat lök
egy sár lepte szemétszállító félre az útról.
Fordul a használt söрте, alatta tusol le az aszfalt,
mindent tud, sose engedi ránk zúdulni a csendet.
Védi a zajt, a homokszemek is folyvást huzakodnak.
Húzzuk a nótát, lüktet a diszharmónia élce,
mert körülöttünk minden téglafalat csak a káosz
tart, le ne dőljön, melléfolyjon a csonka szabadság.
Kérj csak a pultnál, nincs sor, néhány csöpp meleget két-
százért, egy jó kávé társ a kihűlt kezeidnek.
Bódultságban zümmög az agy, nincs gondolat, elszállt.
Elkábult vágycak gyülekeznek a gyógyszerükért, míg
önként hull le a véres földre az egykori fegyver.
Majd egy jól sikerült csupasz éjjel az alkohol ébren
gyűjti a hullát, élve temetve az áldozatát. Mert
inni muszáj, ha csak egyszer is volt a tudásba szerelmes;
önmaga bűnét távolról ítélni szabad csak.
Ablaka omladozó tűzfalra tekint, a sikátor
eltéríti figyelmét, bár odafent van az égbolt.
Tétova, túrt tehetetlenség, mi a cukrot szórja,
félrepotyog, mocskos nejlonkockákra ragad mind.
Már a szerénységébe tapadt kérdése sem izgat
senkit, nemhogy a válasz. Cenzúrája erős vár.
Otthon sem lesz senki, a rég szült vágycalakok már
elsslisszoltak nyitva felejtett ablakokon vagy
erkélyajtón, szöktek akár a szemétedobón át.
Itt az idő, a kabátot fel, majd ringat a bölcső
szárazon elhűlő felszíne alatt a világnak.
Óvjon féltve hazáig az ismert langymeleg érzés,
édesanyát hazudó lehelet, bőrszéked alól jön.
Pár perc és hazaérsz, nem sokkal több ez az éjjel.
Most takaró, ágy, párna a bő mentőöv, a fal rács.
Annyira távol a part, szólít, de köszönnie is kár.

koptatott

paneldobozba fekve
 a sárga éjszakában
 sötétbe bújtat ágyam
 a felnyalábolt álmok
 kiszáradó barátok
 a bögre karcos szélén
 kihűlt cseresznye puncsunk
 fakóra koptatott csend
 a szem cikázva pásztáz
 a bornak énje itt él
 enyém meg egyre porlad

az óra lapja tágul
 a pálca nincstre kattán
 ma végre konstátálom
 ha voltam is, ne volnék
 belőlem elszivárogsz
 bepúderozva lépted
 ma csendszapot hagysz hátra
 reggelbe bújok bárhol
 ha rám szorul sok 'ez volt'
 reteszt sietve zárom

Volt egy világ

Volt egy világ.

Az ágak bársonykesztyűt húztak, fénysugarak
 éles vonalai rajzoltak hóba minket.

A nyakadban ültem, örökké volt fák között.

Rám szóltál, hogy húzzam a fülemre a sapkám,
 az erdőben követjük az állatok nyomát.

Volt egy világ.

Azt hittük, csak szánkóval hagyunk benne nyomot.

Próbáltuk, elbír-e a hó, legalább fekve.

Ha untuk, szánkón húztál tovább a telekig,
 ahol kiszórt kutyaeledel festett sárga
 udvart, akár a nap. Mind jóllaktak a kuttyák.

Volt egy világ.

Porcukorral hintett sütemény volt, te hoztál
 kakaót hozzá, neveltél, hogy kipirult az
 arcom. Lestük, ahogy kint eltűnnek a színek,
 ellep mindent a hó. Üvegre lehelt körbe
 rajzoltalak, és még le mertelek törölni.

Volt egy világ,

amit sosem köszöntem meg.